

Nå skal du høre...

Nå skal du høre...

Med

Nå skal du høre... tar Pjotr Sapegin et nølende steg over i den animerte langfilmens verden. Dette spede forsøket viser at Sapegins arbeider har livets rett også i det store formatet.

Nå skal du høre...

Pjotr Sapegin

Kinopravda

2005

Paramount

16:9 Letterbox

Dolby Digital 5.1

45 min.

2

5

Nå skal vi se...

Pjotr Sapegin har spilt en sentral rolle i å revitalisere det norske animasjonsmiljøet. Helt siden han emigrerte fra Russland til Norge på begynnelsen av 1990-tallet har han vært den mest-produserende animatøren i Norge med intet mindre enn 15 kortfilmer og en rekke reklamefilmer på samvittigheten. Nå har Sapegin samlet noen av hans mest kjente kortfilmer og knyttet dem sammen til en kort langfilm ved hjelp av en sjarmerende rammefortelling.

Gjennom hele sin karriere som animatør og filmskaper i Norge, har Sapegin vært opptatt av historieformidling og den muntlige overleveringen av historier. Mange av hans filmer har en sentral fortellerstemme, og dessuten involverer han nasjonalklenodier, som Edvard Grieg (navneinspirasjon til filmserien *Edvard*), fiskeboller og flere av folkeeventyrene (*Katten Mons* og *Saltkvernen*), på en måte som ingen etniske nordmenn ville drømme om. Man kan med trygghet si at Pjotr Sapegin har fremstått som et friskt pust for norsk animasjon.

Det er fire kortfilmer som danner ryggraden til

Nå skal du høre...

Katten Mons så dagens lys i 1995 og var et slags gjennombrudd for Sapegin, som markerte seg med sin karakteristiske leireanimasjon. Med

Huset på Kampen (1998) kom også et internasjonalt gjennombrudd med en rekke priser og positiv oppmerksomhet.

Saltkvernen (1999) fulgte tett deretter, og

Gjennom mine tykke briller (2003) avrunder filmen på mesterlig vis. At det er den nyeste filmen som fremstår som den sterkeste i utvalget, viser noe av Sapegins styrke som filmskaper, hvor han alltid synes å være på jakt etter nye historier og djervere formidlingsmetoder.

Selve rammehistorien til

Nå skal du høre... er enkel nok; det er et møte mellom en bestefar, mesterlig formidlet av Odd Børretzen, og hans barnebarn, som verken vil ta sin tran eller ta på seg varme klær. Bestefar forsøker å mildne situasjonen ved å fortelle historier, mens hans kjære herjer i bakgrunnen. Forholdet mellom gammel og ung er i seg selv godt formidlet, og de overfladiske glimtene av samhandlingen mellom mann og kone er kostelige.

Det er Børretzens behagelige, bestefaderlige stemme som bærer filmen og som knytter kortfilmhistoriene sammen med rammefortellingen. Overgangene mellom de ulike filmene er godt løst, og man sitter igjen med følelsen av at de fire kortfilmene har en felles sammenheng. Personlig synes jeg det er

Huset på Kampen og

Gjennom mine tykke briller som fremstår som de beste filmene i utvalget. Samtidig er det nettopp de filmene som sannsynligvis appellerer minst til filmens unge målgruppe - de er tyngre og mindre umiddelbare enn de to andre kortfilmene. Og dét er kanskje filmens største problem, at den ikke er klar nok rettet mot målgruppen og at den verken fungerer som barnefilm eller som voksenfilm med et bredt nedslagsfelt. Historiene som fortelles er universelle og for alle aldre, men jeg har ikke inntrykk av at det er spesielt gode salgsargumenter i kino- eller DVD-hverdagen. Dessverre.

Sapegin tilhører en animasjonstradisjon som er ganske fjern fra dagens rådende strømlineformede 3D-dataanimerte storproduksjoner. Og slik sett kan selve animasjonsteknikken virke avskrekkende, men det er noe betryggende og menneskelig å se uperfekt animasjon som ikke nødvendigvis forsøker å etterape naturen til enhver pris. Filmen er full av fingeravtrykk og er mindre glidende i bevegelsene enn det publikum er blitt vant med gjennom strømlineformede storproduksjoner, men det betyr ikke at Sapegin leverer et dårligere produkt enn sine internasjonale kollegaer. Det er nok heller et uttrykk for ulike tradisjoner og motstridende behov for realisme i arbeidene.

I tillegg til rammehistorien bindes filmen sammen av små musikalske numre signert Karl Seglem. Disse er også med på å fjerne filmen fra det tradisjonelle, spesielt hvis man tenker på film rettet mot barn. Seglems musikalske uttrykk befinner seg i skjæringspunktet mellom jazz og folkemusikk, og leverer det perfekte akkompagnement til Sapegins ville, upolerte og improviserende stil. Et mesterlig møte, som da Ivo Caprino inviterte med seg den danske jazzmusikeren Bent Fabricius Bjerre på *Flåklypa Grand Prix*.

Nå skal du høre... er et utskudd i den trangt befolkede filmjungelen, og det spørs om den finner et spesielt bredt nedslagsfelt blant DVD-publikummet. Man må i tilfelle ta den for det den er; en kort langfilm bestående av en samling kortfilmer fra en av de sterkeste stemmene innen norsk filmproduksjon.

Utgivelsen:

Med sine tre kvarter spilletid er *Nå skal du høre...* en knapp DVD-utgivelse. Derfor har distributøren gjort det enete rette og plusset på utgivelsen med ytterligere tre Sapegin-kortfilmer, slik at spilletiden nærmer seg én time.

Først ut er ettminutteren *Fiskeboller* (1993) som harselerer med Norges egentlige nasjonalrett, mens *Edvard på bronseplass* (1995) gjør ap med nasjonalsymbolet Sinnataggen. Svakest blant de tre er *Sniler* (1999) som var Sapegins avskjedsfilm med hans trofaste produksjonsbyrå Studio Magica. Siden har Sapegin gått videre på egenhånd og levert en serie mer kunstferdige kortfilmer, og nå også beveget seg over i langfilmenes farevann.

DVD-utgivelsen briljerer ikke med spesielt høy kvalitet på verken bilde eller lyd, men står absolutt til godkjent. Leire- og dukkeanimasjon setter ikke like høye krav til komprimering som for eksempel tradisjonell celleanimasjon, så det er ikke så mange sjenerende komprimeringsfeil å se. Lydsiden presenteres i Dolby Digital 5.1, men dette er en smålåten film, så forvent ikke trøkk i alle lydkanalene.

Like fullt en fin utgivelse, som forhåpentligvis får en fortjent plass i hylla ved siden av Ivo Caprinos samlede.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 06.11.05

Takk til Paramount for anmeldereksemplar.

Ja

[NaaSkalDuHoere_cover;](#)